سخن سردبیر
Editorial
مجله دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان
دوره ۲۲، خرداد ۱۴۰۲، ۲۲۲-۲۲۱

درآمدی بر مقالات مروری نقادانه

An Introduction to Critical Review Articles

محسن رضائیان[۱]
Mohsen Rezaeian

تا کنون در مجله دانشگاه پیرامون آشنایی با انواع مطالعات مروری، مقالاتی را به چاپ رسانده‌ایم [۸-۱]. یکی از انواع مقالات مروری دیگری که دانشمندان می‌توانند در حوزه سلامت به رشته تحریر درآوردند، با عنوان مرور نقادانه (Critical review) نامیده می‌شود. مقالات مروری نقادانه با این هدف به رشته تحریر درمی‌آیند که نویسندگان آن‌ها نشان بدهند، ضمن این‌که جستجوی گسترده‌ای در متون موجود پیرامون موضوع مورد نظر به عمل آورده‌اند، این متون را با دیدی کاملاً انتقادی، مورد ارزشیابی قرار داده‌اند.

در واقع محققین با انجام این مطالعات مروری به دنبال آن هستند تا پیرامون موضوع مورد نظر، دیدگاه نوینی را مطرح کنند تا بتوانند مبنایی برای مطالعات بعدی فراهم آورند. این مطالعات مانند سایر مقالات مروری، نقطه پایانی برای پاسخ دادن به یک سؤال تا زمان کنونی، نیستند. بلکه آن‌ها با دیدی انتقادی، مدلی مفهومی را تدوین می‌نمایند که نقطه شروعی برای انجام مطالعات بعدی خواهند بود [۹].

این مطالعات با بررسی موشکافانه کارهای انجام شده، ارزش ذاتی مطالعاتی را که تا کنون پیرامون موضوع مورد نظر به عمل آمده است را مشخص کرده و سپس سعی می‌کنند تا یک نحله فکری (School of thought) جدیدی را برای انجام مطالعات بعدی و آزمایش میزان صحت آن، فراهم نمایند. از این رو، در این قبیل مطالعات، محققین می‌توانند شیوه استراتژی جستجوی خود و همچنین نحوه بررسی کیفیت مقالات مورد بررسی خود را ذکر ننمایند. همین نکته سبب خواهد شد تا جمع‌بندی به عمل آمده تا اندازه‌ای ذهنی (Subjective) باشد. با این وجود، مقالات مروری نقادانه، نقطه شروعی برای انجام مطالعات بعدی خواهند بود [۹].

۱- استاد گروه آموزشی اپیدمیولوژی و آمار زیستی، دانشکده بهداشت، مرکز تحقیقات محیط کار، دانشگاه علوم پزشکی رفسنجان، رفسنجان، ایران
تلفن: ۳۱۳۱۵۲۴۳-۰۳۴، دورنگار: ۳۱۳۱۵۲۴۳-۰۳۴، پست الکترونیکی: moeygmr2@yahoo.co.uk، ارکید: 0000-0003-3070-0166

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-15]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.3.1.9]
[DOI: 10.52547/jrums.22.3.1]

برای نمونه، راقم این سطور در مطالعه مروری نقادانه که در سال ۲۰۱۰ میلادی، پیرامون افزایش خودکشی در زنان تازه ازدواج کرده در کشورهای مسلمان به عمل آورد، نشان داد نه تنها مطالعات موجود، رخداد چنین افزایشی را تأیید می‌نمایند، بلکه از نظر مفهومی، مدلی را نیز برای توجیه این افزایش مطرح کرد [۱۰]. مدل ارائه شده در این مطالعه، نه تنها توسط مطالعه بعدی مورد مورد تأیید قرار گرفت [۱۱]، بلکه مبنایی را برای یک همکاری بین‌المللی در این زمینه نیز فراهم آورد [۱۲].

References

[1] Rezaeian M. How to report systematic reviews and meta- analyses. *JRUMS* 2013; 12 (2): 87-8.

[2] Rezaeian M. Writing Review Articles for JRUMS. *JRUMS* 2017; 16 (8): 701-2.

[3] Rezaeian M. An Introduction to Scoping Review. *JRUMS* 2018; 17 (4): 291-2.

[4] Rezaeian M. An Introduction to Umbrella Reviews. *JRUMS* 2019; 18 (7): 621-2.

[5] Rezaeian M. An Introduction to Living Systematic Reviews. *JRUMS* 2021; 20 (2): 145-6.

[6] Rezaeian M. An Introduction to Rapid Review Articles. *JRUMS* 2022; 21 (8): 799-800.

[7] Rezaeian M. An Introduction to Mini Review Articles. *JRUMS* 2022; 21 (9): 909-910.

[8] Rezaeian M. An introduction to state-of-the-art review articles. *JRUMS* 2022; 22 (2): 109-10.

[9] Grant MJ, Booth A. A typology of reviews: an analysis of 14 review types and associated methodologies. *Health Info Libr J* 2009; 26(2):91-108.

[10] Rezaeian M. Suicide among young Middle Eastern Muslim females: The perspective of an Iranian epidemiologist. *Crisis* 2010; 31: 36-42.

[11] Canetto SS. Suicidal Behaviors among Muslim Women. Patterns, Pathways, Meanings, and Prevention. *Crisis* 2015; 36(6): 447-58.

[12] Canetto SS, Rezaeian M. Protest suicide among Muslim women: Human rights and social justice perspectives. In Mark E. Button and Ian Marsh (Eds.), Suicide and Social Justice: New Perspectives on the Politics of Suicide and Suicide Prevention. New York, NY: Taylor & Francis Publishing, 2019.

[Downloaded from journal.rums.ac.ir on 2026-10-15]
[DOR: 20.1001.1.17353165.1402.22.3.1.9]
[DOI: 10.52547/jrums.22.3.1]